

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 19 Απριλίου 2015

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΘΕΜΑ: Η θέση της ΚΙΠΑΝ για το σχέδιο του νέου θεσμικού πλαισίου των πανεπιστημίων: Εντολή «Όπισθεν ολοταχώς!» προς το θλιβερό παρελθόν της διαπλοκής, της συναλλαγής, της μετριοκρατίας και της κομματοκρατίας.

Η δέσμη αλλαγών που ανακοίνωσε το Υπουργείο Παιδείας συνιστά προσπάθεια ολικής επαναφοράς του θεσμικού πλαισίου της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην παγκοσμίως παρωχημένη πλέον πραγματικότητα της δεκαετίας του 1980. Μιας ακαδημαϊκής πραγματικότητας που εκείνη μεν την εποχή απελευθέρωσε δημιουργικές δυνάμεις στα πανεπιστήμια, αλλά στη συνέχεια στήριξε, καλλιέργησε και εξέθρεψε τη διαπλοκή και τη συμπόρευση εκφραστών της μετριοκρατίας και πολέμιων της αριστείας ανάμεσα στους πανεπιστημιακούς δασκάλους και τους φοιτητές, κατέστησε το πανεπιστημιακό σύστημα έρμαιο κομματικών παρεμβάσεων και το οδήγησε στα γνωστά αδιέξοδα των τελευταίων δύο δεκαετιών.

Η κυβέρνηση, βαφτίζοντας για άλλη μια φορά το κρέας «ψάρι», εισάγει χωρίς προηγουμένη συζήτηση ένα νόμο-πλαίσιο, που ονομάζει «μεταβατικό έως την κατάθεση του νέου θεσμικού πλαισίου που θα προκύψει από δημόσιο και καθολικό διάλογο» (βλ. αιτιολογική έκθεση). Χωρίς, όπως ομολογεί, να προηγηθεί ουσιαστικός διάλογος, με το δήθεν «μεταβατικό» πλαίσιο, μεταβάλλει τα κύρια στοιχεία της διοικητικής δομής των πανεπιστημίων, της ακαδημαϊκής διάρθρωσης, και της εξέλιξης των καθηγητών, ενώ καθαιρεί τις υφιστάμενες διοικήσεις.

Ο χαρακτήρας των βασικών προωθούμενων αλλαγών, είναι βαθιά συντηρητικός και αντιδραστικός. Ενδεικτικά:

- Η κατάργηση του θεσμού των Συμβουλίων Ιδρύματος ικανοποιεί όλους εκείνους που δεν θέλουν τον αμοιβαίο ουσιαστικό έλεγχο των διαφορετικών οργάνων της διοίκησης των Ιδρυμάτων, την ενίσχυση της αυτοδιοίκησης και της αποδέσμευσής τους από τον κρατικό έλεγχο, τη διαμόρφωση στρατηγικής για την ανάπτυξη και την εξωστρέφειά τους, τη σύνδεσή τους με την κοινωνία και το διεθνές γίνεσθαι. Εξάλλου, στη θέση των καταργούμενων Συμβουλίων, δεν δημιουργεί κανένα ισχυρό θεσμικό όργανο με ελεγκτικές και εποπτικές αρμοδιότητες.
- Η επανεισαγωγή της συμμετοχής των φοιτητών στις εκλογές των Πρυτάνεων επαναφέρει και ενισχύει την υπάρχουσα δομή διαπλοκής, εκμαυλισμού των φοιτητών ενώ παραβλέπει την πραγματικές συνθήκες της φοιτητικής εκπροσώπησης, συντελώντας στη συνολική αποδόμηση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος.
- Παρομοίως, η ενίσχυση της συμμετοχής των εκπροσώπων των φοιτητικών παρατάξεων – όχημα άντλησης στελεχών του πτωχευμένου πολιτικού συστήματος – στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος αναβιώνει τη λειτουργία του κομματισμού και της διαπλοκής στη βασική ακαδημαϊκή μονάδα του Πανεπιστημίου.

- Το «πανεπιστημιακό άσυλο» όπως χρησιμοποιήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες αποτέλεσε το προκάλυμμα για την ανεξέλεγκτη, καταστροφική και κάποιες φορές εγκληματική δράση ένδο- και έξω-πανεπιστημιακών ομάδων με οικονομικά και άλλα συμφέροντα, ενώ παράλληλα η ουσία του, η εξασφάλιση της ακαδημαϊκής ελευθερίας, προσβαλλόταν βάνανυσα. Η αναγνώριση του όρου «πανεπιστημιακό άσυλο» με τη διατύπωση του ν. ν.3549/2007 («νόμος Γιαννάκου») δεν προσθέτει τίποτε στο δικαίωμα του πανεπιστημίου να απολαμβάνει τις ίδιες συνθήκες δημοκρατίας, ελευθερίας και ασφάλειας που και η υπόλοιπη κοινωνία έχει κατακτήσει με πολλούς αγώνες, θυσίες αλλά και με αίμα. Αντίθετα, προσφέρει ξανά το πρόσχημα σε αυτόκλητους δήθεν υπερασπιστές του ή δήθεν δικαιούχους του να ασχημονούν, παραβιάζοντας τα δικαιώματα που αυτό καλύπτει («ακαδημαϊκές ελευθερίες, ελεύθερη διακίνηση ιδεών και δικαίωμα στη γνώση, μάθηση και εργασία»).

Με ιδεοληπτική προσέγγιση, και προς επιβεβαίωση της τότε υπεύθυνης του Τομέα Παιδείας του ΣΥΡΙΖΑ, που ένα μήνα πριν τις βουλευτικές εκλογές ανερυθρίαστα προανήγγειλε πως «*σύντομα θα καταργηθούν τα συμβούλια και οι πρυτάνεις που εσείς έχετε εκλέξει*», το μόνο επιχείρημα του υπουργείου για την κατάργηση των συμβουλίων είναι η προεπιλογή των υποψηφίων, (μια διαδικασία όντως στρεβλή, εξαιτίας των διαδοχικών πρόχειρων τροποποιήσεων της αρχικής ρύθμισης για την εκλογή πρυτάνεων και κοσμητόρων από το Συμβούλιο) ενώ για την καθαίρεση των πρόσφατα εκλεγμένων πρυτάνεων και κοσμητόρων, πολύ πριν τη λήξη της θητείας τους, το επιχείρημα είναι «*το μειωμένο κύρος των Πρυτανικών Αρχών, οι οποίες ουσιαστικά εκλέχτηκαν από τμήμα της ακαδημαϊκής κοινότητας*» (βλ. αιτιολογική έκθεση), δηλαδή επειδή εκλέχτηκαν χωρίς τις ψήφους των φοιτητών.

Τελικά, η ηγεσία του Υπουργείου -και οι σύμβουλοί της- με τη δέσμη αλλαγών που προτείνουν, επιβραβεύουν όλα τα «τάγματα εφόδου», που τις τελευταίες δεκαετίες με τη βία, τις καταλήψεις, τις καταστροφές και τις βιαιοπραγίες κατά φοιτητών και καθηγητών, το γνωστό bullying πανεπιστημιακού τύπου, αποδομούν το ακαδημαϊκό περιβάλλον και διαστρέφουν κάθε έννοια δημοκρατίας και αξιοκρατίας. Αποδεικνύουν έτσι, για άλλη μια φορά, ότι αποτελούσαν και συνεχίζουν να αποτελούν όχι μόνο την ηθική αλλά και τη φυσική ηγεσία τους.

Ειδικότερα, αποτελεί πρόκληση στη νοημοσύνη του Έλληνα ακαδημαϊκού η αναφορά στην αιτιολογική έκθεση ότι η λειτουργία των Συμβουλίων Ιδρύματος «αποτελεί τον βασικό πυλώνα κατεδάφισης και κατασυκοφάντησης των ελληνικών Α.Ε.Ι.», όταν γνωρίζουμε ποιοι και με ποιους τρόπους προσπάθησαν να παρεμποδίσουν την εκλογή τους, ενώ τελικά στις διαδικασίες εκλογής συμμετείχε το 80% των καθηγητών.

Παράλληλα, μας σοκάρει το ασύγγνωστο θράσος με το οποίο ο Υπουργός προσωπικά, από την πρώτη στιγμή της ανάληψης των καθηκόντων του και από το βήμα της Βουλής έβαλε και συνεχίζει να βάλλει με κάθε αφορμή κατά των άριστων.

Υπενθυμίζουμε ότι πριν κατατεθεί για ψήφιση στη Βουλή, στην οποία υπερψηφίστηκε με πρωτοφανή πλειοψηφία, ο νόμος 4009/2011 είχε τεθεί σε πολύμηνη δημόσια διαβούλευση, κατά τη διάρκεια της οποίας ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις Πανεπιστημιακών (εντός και εκτός Ελλάδος), της ΠΟΣΔΕΠ, της Συνόδου των Πρυτάνεων και της Συνόδου των Προέδρων των ΤΕΙ και πολλών άλλων φορέων που εκφράζουν ακαδημαϊκούς αλλά και κοινωνικούς χώρους. Η ίδια η ΠΟΣΔΕΠ, με τις αποφάσεις της στα Συνέδρια του 2009, του 2011 και του 2013, είχε ταχθεί υπέρ της μεταρρύθμισης του θεσμικού πλαισίου των Πανεπιστημίων, ενώ στο πρόσφατο 12^ο Συνέδριο (27 Φεβρουαρίου – 1 Μαρτίου 2015) τάχθηκε με μεγάλη πλειοψηφία υπέρ της αλλαγής του νόμου μόνο μετά από αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του.

Στην αντίθετη κατεύθυνση, οι ήδη συντελεσθείσες εμβολωματικές τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου, όπως και η επερχόμενη, ήταν προϊόντα κλειστών διασκέψεων και στόχευαν στην επιστροφή στο παρελθόν αντί για την ενίσχυση μιας συνεκτικής και μεταρρυθμιστικής λογικής.

Να σημειωθεί ότι ισχύει ακόμη η διάταξη του νόμου 4009/2011 που προβλέπει την αξιολόγηση και αναθεώρησή του μετά τα πρώτα τέσσερα χρόνια της εφαρμογής του, δηλαδή εντός του 2015. Για ποιον λόγο λοιπόν η βιασύνη; Αν η κυβέρνηση θεωρεί το ισχύον θεσμικό πλαίσιο τόσο πολύ καταστροφικό για την ανώτατη εκπαίδευση, και η ίδια έχει ένα διαφορετικό αλλά συγκεκριμένο όραμα για την ανώτατη εκπαίδευση, γιατί δεν αναλαμβάνει την ευθύνη να προτείνει συνολικά για διάλογο και εφαρμογή το δικό της οραματικό πλαίσιο, αλλά επιλέγει τη βεβιασμένη κατάργηση μόνο συγκεκριμένων διατάξεων; Η θεραπεία των προβλημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η κατάργηση συμβουλίων και πρυτάνεων και η εκλογή των πρυτάνεων με φοιτητική συμμετοχή; Τι προτίθεται η κυβέρνηση να κάνει για τη χρηματοδότηση των πανεπιστημίων και την κάλυψη των αυξανόμενων ελλείψεων διδακτικού προσωπικού όλων των κατηγοριών;

Καλούμε την «πρώτη φορά αριστερά» συγκυβέρνηση, να μην επαναλάβει το διαχρονικό ράβε-ξήλωνε στο χώρο της εκπαίδευσης. Αντί της βεβιασμένης, και χωρίς καν προσχηματικό διάλογο, αποκαθήλωσης του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, να δώσει επαρκή χρόνο διαβούλευσης στην Πανεπιστημιακή κοινότητα και στην κοινωνία και να προχωρήσει σε αλλαγές μόνο μετά από αξιολόγηση και ουσιαστικό διάλογο.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Κοινοποίηση:

- Γραμματεία Προεδρίας της Ελληνικής Δημοκρατίας, Προεδρικό Μέγαρο, Βασιλέως Γεωργίου Β΄2, Αθήνα Τ.Κ 100 28
- Κυρία **Ζωή Ν. Κωνσταντοπούλου**, Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, Μέγαρο Βουλής 100 21 Αθήνα, infopar@parliament.gr, zkonst@otenet.gr, zoikonstantopoulou@yahoo.com
- Γραφείο πρωθυπουργού της Ελλάδος κυρίου **Αλέξη Τσίπρα**, Μέγαρο Μαξίμου, Ηρώδου Αττικού 19, Τ.Κ. 106 74, ΑΘΗΝΑ.
- Αρχηγό Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κύριο **Αντώνιο Σαμαρά**, Λεωφόρος Συγγρού 340, Καλλιθέα 17673, proedros@nd.gr
- Κύριο **Σταύρο Θεοδωράκη**, Πρόεδρο “ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ”, Σεβαστουπόλεως 22, Αθήνα info@topotami.gr
- Κύριο **Πάνο Καμμένο**, Πρόεδρο “ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ”, Χαροκόπου 2 & Συγγρού 196, 17671 Καλλιθέα, <http://www.anexartitoiellines.gr>
- Καθηγητή **Ευάγγελο Βενιζέλο**, Πρόεδρο ΠΑΣΟΚ, Χαριλάου Τρικούπη 50, 10680, Αθήνα, pasok@pasok.gr
- Ομ. Καθηγητή **Αριστείδη Μπαλτά**, Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr
- Καθηγητή **Αναστάσιο Κουράκη**, Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων,
- **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
- **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
- **Τμήμα Παιδείας Κομμάτων του Κοινοβουλίου**
- Καθηγήτρια **Νικολέτα Χ. Παϊσίδου**, Πρόεδρο ΑΔΙΠ, adipsecretariat@hqaa.gr
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**, aleka.choulaki@cs.uoi.gr
- **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ**, dioikousaepitropisdep@googlegroups.com
- **Προέδρους Συλλόγων Καθηγητών Ελληνικών Πανεπιστημίων**
- **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**, chara@teikoz.gr
- Καθηγητή Εφαρμογών **Απόστολο Κοκκόση**, Πρόεδρο ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, akokkos@teipir.gr
- Δρ. **Μαρία Κωνσταντοπούλου**, Πρόεδρο ΕΕΕ, mkonstan@bio.demokritos.gr
- **Ομοσπονδίες & Συλλόγους Επιστημονικού, Εργαστηριακού και Διοικητικού Προσωπικού των ΑΕΙ**
- **MME**